

(1900 – 1977)

TÂHİRÎ MUTLU

YİRMİNCİ ASRİN tam başında, 1900 senesinde dünyaya teşrif eden Tahiri Mutlu Ağabey, Isparta Atabeylidir. Üstad Bediüzzaman'ın ifadesiyle “Kahraman Tahiri” iman kurtarma davasının sarsılmaz ve yılmaz bahadırıdır.

Üstad'ımızın bütün vasiyetlerinde vâris olarak adı geçen Tahiri Mutlu Ağabey, Hz. Bediüzzaman'la beraber Denizli ve Afyon Hapishanelerinde aynı çatı altında yatmıştır. Tahiri Ağabey, Risale-i Nur'un el yazısıyla çoğaltılma dönemlerinde, parmaklarını matbaa tuşları gibi çalıştırarak yazdığı binlerce nüshayı, iman hakikatlerine susamış muhtaçların manevi imdadına göndermiştir. Vefatlarına kadar hayatı, ya “Medrese-i Nuriye”lerde veya “Medrese-i Yusufiye”lerde geçmiştir. 3 Nisan 1977'de İstanbul'da vefat etmiştir. Mezarı Eyüp Sultan Kabristanı'ndadır. Mübarek cenazesinin kaldırılma safahatını başından sonuna kadar takip etme şansımız olmuştur. Ayrıntılı olarak anlatımı gelecek...

Tahiri Mutlu Ağabey çoluk çocuğuyla beraber bütün dünyevî varlığını, bağımlı bahçesini hizmet yolunda sarf etmiştir. Risale-i Nur'da muhtelif vesilelerle bu fedakârlık şöyle teyit edilmektedir:

“Bizi ve Kastamonu şakirtlerini kıyamete kadar minnettâr eden ve müstesna kalemîyle Risale-i Nur'un he-men umumunu bu havaliye yetiştiren, evlât ve peder ve valideleri ve refikası ile Risale-i Nur'a hizmet eden kahraman Tahiri kardeşim!” (Kastamonu Lâhikası, 258)

“Tahiri'nin Denizli hapsinde unutulmaz halisane hizmetiyle ve Nurlara sarsılmaz sadakatiyle ve yanılmaz zekâvetiyle ve çekilmez bahadırılığıyla, daire-i Nur'da ehemmiyetli makamı için bütün bu defaki mektubunu lâhikaya geçirdik. Başta Nur'un şakirtlerinden validesi Zübeyde olarak, akrabasına ve rüfekasına selâm ederim. Cenab-ı Hak onlardan ebeden razı olsun! Âmin...” (Emirdağ Lâhikası-I, 161)

Bayram Yüksel Ağabey: “Bir kabahatimizden dolayı Üstad hiddetlendiği zaman biz önce Tahiri ağabeyi gönderirdik. Üstad da: ‘Tahiri'nin hatırı için sizi affettim!’ derdi...” diye anlatırdı bizlere.

İstanbul Kocamustafapaşa semtinde Tevruz Apartmanı'nda ikamet eden Tâhirî ağabeye yaptığımız ziyaretlerde kendisini daha yakından tanıma imkânımız oluyordu. Şöyle: “Tahiri Ağabey daima Kur'an hürufuyla yazılan risalelerden okurdu. Bir gün bize: ‘Üstad bana ve Hüsrev'e yeni harfî yasakladı’ demişti. İşin sırrını, Üstad'ımızın Şualar'daki bir mektubunu okuyunca anladık:

“Kardeşlerim! Yeni hurufla yazdığımız iki mesele, cidden tesirini gösterdi. Birinci, İkinci, Üçüncü Meseleleri de yazılsa çok iyi olur. Fakat Hüsrev ve Tahiri gibi kalemleri, Kur'an'a ve Kur'an hattına mahsus ve memur olmalarından bana endişe verir. Başkalar yazsalar daha münasıptır.’ (Şualar, 304)

“Bir gün Tevruz Apartmanı'nda arkasında ikindi namazı kıldık. Hiç düşünmeden imamlık yaptığı seccadeyi katlayıp bir köşeye atıverdim. Tahiri ağabey gülerek, o muhteşem gür sesiyle, ‘Keçeli! O, Üstad'ın seccadesidir, niye atıyorsun!’ diye ikazda bulundu. Her hareketi, her tavrı ‘Üstad'a sadakat’ ölçüsünün işaretlerini taşıyordu. Tahiri Ağabey, Üstad'ımızın duasıyla kendi makamını bilmeyen velilerdendi...”

“Tahiri Ağabey pek hatıra anlatmaz, biz de fazla soramazdık. Fakat diğer ağabeyler ve yakınında bulunanlar, destansı hizmetlerini hep anlatırlar. Elimizde ses kayıtları var. Bu kayıtlar Tahiri ağabeyi anlatabilmek için en sağlam, en temel kaynaklarım olmuştur. Kısa bir video görüntüsü de var arşivimde.

İşte Tâhirî Mutlu Ağabey:

TAHİRİ'Yİ LÜTFİ'NİN YERİNE KAZANALIM

Isparta/Sav kahramanlarından o günlerin şahidi Hasan Kurt Ağabey anlatıyor:

“Atabey’de Lütfî ağabeyin vefatından sonra İslamköylü Hafız Ali Ağabey: ‘Lütfî’nin yerini Tahiri doldurur, Tahiri’yi onun yerine kazanalım’ diye hususî alâka göstermiş ve Tahiri Ağabey bu şekilde hizmete dâhil olmuş...” Hafız Küçük Lütfî ve Tahiri Mutlu ikisi de Atabeylidir ve aynı yaşadılar. Üstad Hazretlerinin çok yerlerde Tahiri ağabeye ‘Lütfî’nin halefi’ diye bahsetmesinin sebebi de budur:

“Mehmet Tahiri, Küçük Lütfî’nin hayrî’l-halefi ve Atabey’in kahramanı, bu havaliye nurlu ve güzel hediyeleri çok kıymettardır.” (Kastamonu Lâhikası, 85)

TAHİRÎ, DÜNYADA KENDİSİNİ BİLMESİN

Bayram Yüksel Ağabey, Tahiri ağabeyi bize şöyle anlatmıştı:

“Ben, Üstad’ın Tahiri Ağabey gibi hiçbir ağabeyden bahsettiğini duymadım. Üstad: ‘Tahiri, dünyada kendisini bilmesin...’ diyordu devamlı... Üstad bir gün, ‘Tahiri!’ dedi. ‘Buyur efendim!’ ‘Azıcık kendini bilmek mi ister misin, bu hizmette istihdam olunmanı mı istersin?’ ‘Aman efendim, aman efendim! Ben kendimi bilmek istemiyorum, istihdam olunmamı istiyorum’ demişti. Allah razı olsun, Tahiri Ağabey gibi Nur talebeleri dua musluğu idi. Bilhassa fedakâr ağabey ve kardeşlerimize, yani Nur talebelerine öyle dua ederdi ki, Peygamberimizden (a.s.m.) sonra bütün Nur talebelerine teker teker dua ediyordu. Ve ondaki fedakârlık hiçbir kimsede yoktu...”

TAHİRÎ AĞABEY HER ŞEYİNİ SATIP HİZMETE KULLANDI

Bayram Yüksel: “Üstad hava almak için umumiyetle her gün gezerdi. ‘Ben gıdasız, yemek yemeden yaşayabilirim ama havasız yaşayamam’ derdi. Bunu her gün söylerdi. Hatta soba yaktık mı hemen pencereleri açar, havalandırırdı. Üstad’ın dizleri ağrıyordu, çok rahatsız oluyordu, dizlerini ovalardık. İşte o zaman bakardık, Tahiri Ağabey bir cip veya bir fayton almış gelmiş... Üstad: ‘Evlâtlarım şuraya da gidelim, şu tepeye de gidelim’ derdi. ‘Ama Üstad’ım benzinimiz yok’ derdik. Bizi hiç sıklamadı Tahiri Ağabey. O anda ne kadar tarlası varsa satıp satıp hizmete vermişti.

“Biz Isparta’ya vardık, başka kimsemiz de yoktu. Bana bir gün: ‘Ahi, ahi! Damatlara mı kalacak? Allah onların rızkını verir’ dedi. Hakikaten bir evi kalmıştı, onu da sağlığında Kur’an’a verdi. En bahtiyar odur, her şeyini verdi hizmete, Allah razı olsun. Hiçbir gündün bir güne, Üstad’a, ‘Olmaz Efendim’ yoktu. Hiç, kat’iyen demedi. ‘Tahiri!’ dendi mi, ‘Tamam efendim’ derdi. Onun için Üstad: ‘Yâ Rabbi! Tahiri kendini bilmesin’ diyordu. Mükerrer defa, belki en aşağı yirmi sefer duymuşumdur bunu. Hiçbir ağabey hakkında duymadım böyle...”

KALEMİ MATBAA GİBİ ÇALIŞTIĞI GİBİ TAB İŞLERİ DE...

O tarihlerde (1946) Türkiye’de iki adet “teksir makinesi” vardı. Birisi İnebolu’da... Selahattin Çelebi tarafından alınmış, babası Ahmet Nazif Çelebi’nin evinde faaliyet gösteriyordu.

Diğeri ise Isparta’nın Sav köyünde, İbrahim Gül ağabeyin evinde idi. İşte bu ikinci makineyi Tahiri Ağabey İstanbul’dan getirmişti. Afyon müdafaasında (1948) bunu şöyle açıklıyor:

“...İşte bu âli mahkemenin, Temyiz’in yüksek tasdikiyle kat’iyet kesbeden hükmüne istinaden, iki sene evvel İstanbul’dan teksir makinesi ve kâğıt alarak Isparta’ya getirdim.” (Şualar, 542)

Tahiri ağabeyin kalemi matbaa gibi çalıştığı gibi, sonraki dönemlerde de teksir ve matbaa hizmetleriyle de alâkadar olmuştur. Yine 1948 Afyon müdafaasında mahkeme heyetine hitaben şu açıklamayı yapıyor:

“Elinizde olan üç mecmuadan ikisini kardeşim Hüsrev Altınbaşak yazdı. Birisini de ben yazdım... Evvelâ Zülfikâr/Mucizat-ı Kur’aniye ve Ahmediye mecmuasını bastık. Bunu kısmen sattık.

“Hâsıl olan parasından Asâ-yı Mûsâ mecmuasının kâğıdını da satın aldım, getirdim. Sonra Asâ-yı Mûsâ mecmuasını bastık, bunu da sattık. Sonra Siracü’n-Nur mecmuasının kâğıdını alıp bastık. Bu müddet, bir sene devam etti.” (Şualar, 542)

Hız. Üstad şöyle tebrik ediyor: “Tahiri’nin Hizbül-Ekber ve Virdül-Azam’ı tab için İstanbul’a gitmesini bütün ruhumuzla onu tebrik ve muvaffakiyetine dua ediyoruz.” (Kastamonu Lâhikası, 143)

SAHAFLAR’DA İŞARATÜ’L-İ’CAZ VE MATBU LEMAAT

Tahiri Mutlu Ağabey Anlatıyor:

“Üstad Hazretleri, Risale-i Nur’da olan ayetleri 155 sayfaya yakın olarak yazdırmış, gönderdi Isparta’ya... Isparta’da Hafız Efendi yazdı evvelâ, sonra biz yazdık ikinci olarak... Başta Fatiha, Sure-i Bakara... Ondan sonra, Kur’an-ı Azimüşşan’ın 25. sahifenin son satırından başlar ki, bunu yazmış göndermiş.

“1942 senesinde İstanbul’a geldik, biz bunu burada tabettirdik elhamdülillah. O sene ben 45 gün kaldım İstanbul’da. Ekmeğin de kit senesi, yok ekmek... Kaç para verirsene ver, ekmek yok... Belediyeden karnen varsa ekmek var. Ben de sabahleyin kalktım mı ilk belediyeeye gidiyorum, karnemi imzalattırıyorum, ondan sonra vazifem neyse onunla meşgul oluyordum...”

“Bu arada Sahaflara gidip ben kitap soruyorum, ‘Bediüzzaman’ın eserlerinden var mı?’ diye. Derken birer tane İsharatü’l-İ’caz ve matbu Lemaat buldum. Sonra vapurla önce Zonguldak, ertesi gün İnebolu, daha ertesi gün Kastamonu’ya vardık elhamdülillah. Üstad bizi kabul etti, yanına girdim, ben kitapları gösterdim. Lemaat’ı görünce çok sevindi. İsharatü’l-İ’caz varmış yanında, hatta kendisininkini bize verdi, bizimkini kendine alıyordu. Lemaat’a çok sevindi, o zaman Mevlâna Halid Hazretlerinin cübbesini giydirdi bize...”

Hız. Üstad bu memnuniyetini şöyle ifade ediyor:

“Elhak Tahiri’nin de Lemaat hediyesini pek çok kıymetli gördük. İnşallah bu havalide ona çok sevap kazandıracak, tam bir Lütfi’dir. Allah muvaffak eylesin.” (Kastamonu Lâhikası, 91)

“...Şimdi en mühim bir parça, yirmi sene evvel tabedilen Lemaat’ta gördük. Onun da Mucizat-ı Kur’aniye zeyilleri içine derci pek münasip görüldü. Kahraman Tahiri’nin bana getirdiği bir nüsha Lemaat’ı çok kıymetli gördüm.” (Kastamonu Lâhikası, 153)

BİR PUSULA İÇİN ÜSTAD DÖRT SAAT YAYAN YÜRÜMÜŞ...

Tahiri Mutlu: “Üstad Barla’da iken bir pusula yazmış, Santral Sabri’ye gönderilecek... Çıkmış birisine rast gelip göndermek için, kimseye rast gelmemiş. Yayan tâ 1,5 saatten fazla devam eden Hacı (Santral) Sabri’nin köyüne (Bedre köyü) kadar varmış, kapıyı çalmış, ‘Efendim, çıktı, ovada kendisi’ demişler. Ovaya gitmiş bulmuş, yazdığı pusulayı teslim etmiş, Barla’ya dönmüş Üstad Hazretleri. O gün Üstad üç-dört saat yayan yürümüş, pusulanın vaktinde yerine gidebilmesi için...”

İNSAN AKLININ EREMEYECEĞİ DERİN SIRLAR...

Said Nursi Hazretleri Kastamonu’da iken başlayan, 1943 Denizli mahkemesinin zahiri sebeplerinden birisi de, Tahiri ağabeyin matbaada tabettirdiği Yedinci Şuâ (Âyet-ül Kübra) risalesidir. 1948 Afyon müdafaasında: “Üstad’ımın müsaadeleri olmadığı halde, marifetimle eski yazıyla İstanbul’da matbaada tabedilen 500 adet Bediüzzaman’ın ‘Yedinci Şua’ kitabını...” (Şualar, 542) şeklinde ifade ettiği gibi, Tahiri Ağabey Miftahül-İman mecmuası yerine, Üstad’ın muvafakati olmadan Yedinci Şua/Âyetü’l-Kübra risalesini İstanbul’da matbaada bastırıyor. Aynı anda da Denizli/Homa’da ahir zaman hadiselerinden bahseden mahrem Beşinci Şua Risalesi yakalanıyor. Ehl-i garaz, bu iki hadiseyi birbirine karıştırarak, “İstanbul’da Beşinci Şua matbaada tabettirilmiş!” yalanıyla 1943 Denizli Davası’nı başlatıyorlar.

Şualar kitabında Said Nursi bu hadiseyi şöyle izah ediyor:

“...Yirmi beş sene evvel aslı yazılan ve sekiz sene zarfında bir-iki defa elime geçen ve aynı vakitte kaybettirilen Beşinci Şua benden uzak bir yerde ele geçmesiyle, o hoca bozması gibi kıskançlar, onunla adliyyeyi evhamlandırıldılar. Aynı vakit, benim arzu ettiğim yeni harflerle Miftahül-İman mecmuası yerine Âyetü’l-Kübra muvafakatım olmadan tabolması ve nüshaları gelmesi hükûmete aksetmiş, iki mesele birbiriyle karıştırılmış. Güya Kanun-u Medeniyeye karşı o Beşinci Şua tabedilmiş diye ehl-i garaz, bir habbeyi yüz kubbe yaparak gadren bizleri şu çilehaneye soktu...” (Şualar, 296)

Burada insan aklının eremeyeceği derin sırlar vardı. 1400 sene öteden İmam-ı Ali (r.a.) her şeyi görmüş ve “O risale için hapse düşüp ve onun kuvvetli hakikatleriyle kurtulacaksınız” diye söylemişti. Kader programı işliyordu. Yine Şualar’da Üstad’ımız diyor ki:

“Vebî’l-âyeti’l-kübrâ eminnî mine’l-fecet.’ İmam-ı Ali bu fıkrayla işaret eder ki, Âyetü’l-Kübra Risalesi yüzünden şakirtleri bir musibete düşecekler ve onun kerameti ve bereketiyle emniyete ve selâmete çıkacaklar. Evet, bu keramet-i Aleviye tam tamına çıktı ki, o risale için hapse düşüp ve onun kuvvetli hakikatleriyle kurtuldular.” (Şualar, 731)

Böylece Tahiri Mutlu’nun tabettirdiği Âyet-ül-Kübra Risalesi, Denizli Mahkemesinin sebebi olduğu gibi, şefaatçisi dahi olup beraatla neticelenmesine vesile olmuştur.

Üstad Hazretleri, Denizli Hapishanesi’nde yazdığı teselli mektuplarından birinde Tahiri ağabeyi kastederek diyor:

“Kahraman bir kardeşimiz, Âyetü’l-Kübra meselesinde bütün mes’uliyeti kendine alıp Hizb-i Kur’an’ı ve Hizb-i Nur’u ve kalemiyle kazandığı fevkalâde uhrevî şeref ve fazilete istihkakını tam göstermiş, beni derin sevinçlerle ağlatmış...”

“Ve Yedinci Şua olan Âyetü'l-Kübra tam nazar-ı dikkati celbederek ileride ona lâîk bir fütuhâtı ihzar etmek hikmetiyle ona gelen bu muvakkat müsadere, o kardeşimizin ve rüfekasının hizmetlerini ve masraflarını zayi etmeyecek, inşaallah daha parlattırarak diye rahmet-i İlâhiyeden bekleriz.” (Şualar, 297)

1943 DENİZLİ HADİSESİ NASIL MEYDANA GELDİ?

Tahiri Mutlu Anlatıyor:

“Denizli hadisesi, malum Beşinci Şua sebebiyle meydana geldi. Beşinci Şua, Denizli'nin Homa (şimdiki adı Gümüştü) nahiyesinde ele geçiyor. Sonra başsavcının ve valinin haberi oluyor, Homa'ya gidiyorlar. Denizli başsavcısı vaktiyle medrese hocasıymış. Vali de Ispartalı, babasına Faik Hoca derler, onun oğlu ve hafızdır da... Mütemediyen Kur'an yazar, onunla meşgul olurdu. Öyle mübarek bir zattı babası.

“Savcı, valiye: ‘Efendim bunda bir şey yok, ehemmiyeti yok bunun. Bu ufak bir sivilcedir, biz bunun başını kopartırsak bu büyür’ diyor. Vali: ‘Yok! Bak Süfyan demiş, deccal demiş...’ diyor. Neyse 9 Ramazan günü beş kardeşimize tevkif kesiyorlar. Başta Üstad Hazretleri, Hüsrev, Rüştü, Nuri Benli... Ondan sonra peyderpey bizleri de topluyorlar. Biz hep Isparta'da birikiyoruz. Vakta ki Üstad geldi Kastamonu'dan, evraklar tekemmül etti.

“Bir gün sabah, ‘Sizi Denizli'ye sevk ediyoruz’ dediler. Herkes yükünü sırtına aldı. Hapishaneden istasyona gidiyoruz, neyse istasyona vardık. Bir gün evvelden içinde saman gelen bir vagona doldurdular bizi. 65 kişi hepimizi birden... Bütün eşyalarımız da içeride... Kapattılar demirini... Tavanda küçük pencere var, tâ yukarıda... Oradan rüzgârın tesiriyle saman geliyor üzerimize... Bu bir şey değil de, insan büyük hâcetini tutabilir bir dereceye kadar, fakat ufak zarureti imkânı yok tutamaz. Bereket versin ki bir kardeşimiz, Allah'tan bir testi almış. Biz onu bir yere koyduk, zarurî olanlar orada def ettiler...

“Akşama yakın Denizli'ye vardık. Bizi hapishaneye götürüyorlar. Atın üstünde böyle gidip gelen kumandandı herhalde. Denizli Hapishanesi şehrin içindeymiş. Yeni bir tane yapılmış, şehrin çok dışına çıkarmışlar. Hz. Üstad, 75-80 yaşlarında ihtiyar Hasan Bey (Savlı Hasan Can) var, onunla kelepçelendi. Hz. Üstad'ın sırtında gibi gidiyordu, yürümeye takati yoktu Hasan Bey'in, o kadar ihtiyar... Neyse vardık hapishanenin önüne oturduk, eşyaları taharri ediyorlar. Ekmek filan götürmüştü bazı kardeşler. Bunların hepsini bir torbaya koyuverecek hale getirdiler.

DENİZLİ HAPİSHANESİNDEKİ HİZMET

Tahiri Mutlu anlatıyor: “Hapse girdik, ilk işimiz akşam namazını kılmak oldu orada... Bazı kardeşler, sabahdan akşama kadar abdestini tutabilenler kılmaşlardı. Olmayanlar zaruri bekledi. Otuz iki kişi bizi bir koğuşa verdiler. Bir yer bölünmüş orada. Hapishane aynı tayyare biçiminde; iki tarafı mevkuf, hafif ceza; arkası kuyruğu ağır ceza; önü gardiyan, müdür vs... Biz orada âdeta üst üste yattık!

“Sabahleyin ezan, namaz, ezkâr olarak Salât-ı Nariye, hatim... 32 kişiyiz... Herkes okuyabildiği kadar okurdu. Santral Sabri Hoca âlimdi, o duasını yapardı.

“Bunlar bizim için demişler: ‘Bunlar toplu isyan edecekler, şöyle adamlar böyle adamlar...’ diye bizim aleyhimizde mahpuslara propaganda yapmışlar. Mahpuslar bakıyorlar; bunlar ezan okuyorlar, namaz kılıyorlar, yiyorlar, yatıyorlar... ‘Bunlardan ne zarar gelecek!’ diyorlar. Bunlar: ‘Biz de Müslüman'ız, biz de namaz kılanım’ demeye başladılar. Biz koğuşumuzda diz dize duruyorduk. ‘Sizin odanız var mı?’ ‘Var’ dediler. ‘Bizde imam çok, siz hazırlanın, size beş vakit kıldırırsınlar’ dedik. Onlar da başladılar elhamdülillah namaz kılmaya. ‘Efendim, biz Kur'an okuyacağız...’ ‘Buyurun, hemen!’ dedik. O idamlıklar falan çoğu beraat etti çıktı. Bu halde elhamdülillah günden güne ilerliyordu...

“Bizi oraya o zamanın reisicumhuru göndermiş. 1944'te onun plânı varmış hakikaten... Fakat Cenab-ı Hakk'ın inayetiyle biz girdikten beş-on gün sonra, ‘Turancılar’ diye bir şey çıktı, onlar girdi bizi unuttular! Kendi kendilerine uğraşmaya başladılar...

MAHKEMEDE ‘BEN NAMAZ KILACAĞIM’ DEDİ, ÇIKTI

Tahiri Mutlu: “Nihayet mahkeme başladı... Bizi bahçelerden götürüyorlardı. Hemen adliyenin önüne çıkıyoruz... Hemen bizi içeri sokuyorlardı, bizi halka göstermiyorlardı, korkuyorlardı. Altmış beş kişiyi böyle ikişer ikişer...

“Mahkemede akşam namazı gireli hayli müddet oldu. Hz. Üstad yerinden kalktı, dedi: ‘Ben namaz kılacağım.’ ‘Efendim, kaza...’ ‘Olmaz!’ dedi, doğruldu ve gitti. Hâkim, mübaşire dedi: ‘Git namaz kıldır, getir.’

“En çok hoşuma giden, Hz. Üstad gece kalkar, ezkârını okurdu. Hapishanede çatı bir olduğundan, ses gelirdi. Üstad biraz sesli okurdu. Ben de giderdim kapının önüne, demir kapının önüne, orada yanında gibiymişim gibi... Yani ben dinlerdim! Çok muhrık bir sesi vardı, çok fevkalâde idi. Ondan çok istifade ederdim elhamdülillah...

ÜSTAD'LA BERABER TERAVİH NAMAZINI KILDIK

Tahiri Mutlu: “1960 yılında Isparta’da Üstad’ın evindeyiz. Hz. Üstad’la beraber Ramazan-ı Şerifin birinci günü... Bayram (yüksele) filan camiye gittiler, ben evde kaldım. Üstad dedi: ‘Namaz kılacağız beraber.’ Biz çok sevindik, elhamdülillah... ‘Üstad’la beraber teravih kılacağız’ diye... Üstad’la beraber namaz kılmak ne demek yani... Öyle seviniyoruz ki... Ev; bir odada Üstad kalıyor, birinde biz kalıyoruz, biri cami olarak... Neyse Üstad’la namaza durduk. Üstad farzda imam oldu, sünneti kıldık... Üstad: ‘Geç bakalım’ dedi bana. Biz imam olacağız Üstad’a teravihte... Üstad hazretlerine karşı içtihat olur mu hiç? ‘Peki’ dedik ve geçtik biz imamlığa. Böyle 11 gün namaz kıldık beraber...

“Ondan sonra Üstad rahatsızlandı, beraber kılamadık cemaatle, yalnız kılardı o zaman... Arkasında hiç teravih kılmadım... Ben Elemtera’dan itibaren 10 sureyi ağır ağır ki, rükûda sücudda da ağır ağır okurdum. Tâ Üstad da yetişsin... Malum ya, Üstad Fatihâ’yı okuyacak... İmamın arkasında Şâfi’ye göre Fatihâ okunması farz... Onun için, Hz. Üstad’ın Fatihâ’yı ikmal edebilmesi için ben ağır ağır okurdum. Allah kabul etsin!

“Üstad hastalandı, sonra Emirdağ’a gitti, tekrar Isparta’ya gelmek istiyor. Bize: ‘Hz. Üstad hareket etti, hasta, çok hasta!’ diye telefonla haber verdiler. Üstad akşama yakın Isparta’ya geldi. Çok hasta ama... Zübeyir’le beraber ikimiz koltuklarına girdik, yavaş yavaş çıkardık, yatağına yatırdık. Yorganı örtüyoruz, hemen açıyor Üstad. Biz örtüyoruz, o açıyor... Kardeşler gece nöbet beklediler: Zübeyir, Hüsnü, Bayram, Sungur... Sabah oldu namaz kıldık, nöbet sırası bize geldi...

URFA’YA ZİYARETE GİDECEĞİZ...

Tahiri Mutlu: “Biz duruyoruz başında, Üstad Hazretleri uyur vaziyette yatıyor. Bir ara gözünü açtı: ‘Hüsnü’ye söyle, Urfa’ya ziyarete gideceğiz’ dedi, tekrar gözünü yumdu. Ben hemen kalktım baktım, kardeşler yatıyor. Dedim: ‘Kardeşler! Üstad Hazretleri Urfa’ya ziyarete gideceğiz diyor.’ Emirdağ’dan gelirken arabanın lastiği patlamış, yedeği takmışlar... Hüsnü: ‘Otomobilin biraz tamire ihtiyacı var’ dedi. Ben gittim söyledim Üstad’a. ‘Başka otomobile bakılsın’ dedi. Vakit yok, durmuyor, tamirine müsaade yok... Vakit yok yani... Tekrar geldim, ben yine: ‘Kardeşler! Üstad’ımız başka otomobile bakılsın diyor’ dedim. Öyle deyince hepsi birden hop seferber vaziyeti aldılar, hemen patlak tekeri düzelttiler.

“Biz de bir yandan Üstad’ın eşyalarını taşıyoruz... Otomobile binince o ayaklarını salladığı boşluk var ya, orayı doldurduk ki Hz. Üstad yatak olarak buraya yatsın diye... Kardeşler hazırlandılar, otomobil hazır... Üstad hazretlerini kaldırdık, giydirdik. Yine koltuklarından tutuyoruz... Zübeyir dedi ki: ‘Ağabey, Üstad’a bir daha tekrar edelim, Üstad’ın ateşi var...’ ‘Çok iyi olur’ dedim. ‘Üstad’ım, Urfa’ya ziyarete gidiyoruz’ dedi Zübeyir. ‘Evet’ demeye vakti yok Üstad’ın, bu derece hasta, kafasını salladı, ‘evet’ demek istediğini anladık. Yavaş yavaş indirdik. Otomobilin kapısına oturttuk. Koltuklarından tuttum, kardeşler ayaklarından tuttular, hazırladığımız yere çektik, yatırdık elhamdülillah onu... Kardeşler de bindiler...

“Urfa’ya Üstad’la beraber Bayram da gitmek istiyordu. Fakat Üstad Hazretleri evde bir kişi bırakmaz, daima iki kişi bırakır... Yine Bayram’la ikimiz kalacaktık. Fakat Bayram da Üstad’la gitmek istiyor... O da şoför, ehliyeti var. Üstad, Allah razı olsun, ben ne söylesem kabul ederdi. Dedim:

‘Üstad’ım çok uzun mesafeye hareket edeceksiniz, Bayram da Hüsnü kardeşimize yardım etse, müsaade etseniz...’ ‘Peki’ dedi. ‘Bayram hazırlan bakalım, haydi!’ dedik, bindiler. Garaj kapısını açtım. Garaj kapısı kapalıyken hazırlandılar, kapıyı açtım ondan sonra uğurladım.”

VEFAT ETTİĞİ GECE VE SONRASINDA YAŞANANLAR ANBEAN:

Tâhirî Mutlu İstanbul’un Fatih ilçesinin Kocamustafapaşa semtinde bulunan Tevruz apartmanının son katında, 7. katta hizmet hayatını idame ediyordu. 3 Nisan 1977 tarihinde cumartesiye pazara bağlayan gece saat 03’te hizmet ve meşakkat kapısını kapattı, ücret ve saadet âleminin kapısını çaldı...

Tâhirî Mutlu ağabeyin vefat etme anı, o gece mübarek naşının başında yaşananlar, cenazesinin kaldırılması, cenaze namazının kılınması ve defin anında yaşananları, anbean bütün ayrıntıları ile

dikkatlice kaydettiğim notlarımdan aktarıyorum. Vefat ettiği saatler dışında diğer safhalarda bulunmak hasbelkader nasip olmuştu bize. Vefat gecesini ise hizmetinde bulunan Ekrem Kılıç anlattı, notlarıma ekledim.

Tâhirî Mutlu ağabeyin hizmetkârlarından Ekrem Kılıç

Tâhirî Mutlu ağabeyin hizmetkârı Ekrem Kılıç anlatıyor:

Tâhirî Mutlu Ağabey ile 1972 senesinden itibaren Tevruz apartmanında beraber kalıyoruz... Vefat ettiği gece de beraberiz...

BANA AKŞAMDAN SAATİ 03'E KUR DEDİ

Tâhirî ağabeyin vefatı aniden oldu. Her gün, akşamdan gece kalkacağı vakte göre saatini kuruyordu. O gece, (vefat ettiği 3 Nisan 1977 tarihinde cumartesiye pazara bağlayan gece) saat 03.00'de kalkmayı planlamış. Bana akşamdan, "Saatî 03'e kur" dedi. Ben de 03'e kurdum. O akşam herhangi bir rahatsızlığı yoktu.

O GECE GÖĞSÜNÜN SOL TARAFINDA BAŞLAYAN BİR AĞRI İLE UYANMIŞ

Tâhirî ağabeyin kaldığı odada yatağının ucunda bir masa, orda bir düğme, odasının kapısının iç tarafında da kapı zili vardır. O düğmeye basınca zil çalar, biz acil bir şey vardır diye geldik yanına. Çok nadir kullanırdı bu düğmeyi.

Tâhirî Ağabey o gece göğsünün sol tarafında başlayan bir ağrı ile uyanmış, kalkmış o zile basmış. O zili ben duymadım, ben karşı odada kalıyordum. Fakat orta odada Mehmet Ali isminde bir mimar ağabeyimiz kalıyordu, o duymuş zil sesini. Girmiş içeriye, Tâhirî ağabey: "Bana bir bardak su ısıt" demiş. Toz bir ilacı vardı, ondan içmiş, Mehmet Ali ağabey odadan çıkmış. Kalp krizi geçiyormuş meğer.

DR. TAHİR BARÇIN EFENDİYİ ÇAĞIR

Biraz sonra bir daha zil çalmış, o zile ben de uyandım. Ben kalkarken, Mehmet Ali ağabey ayakta olduğundan koşmuş girmiş içeriye. Tâhirî ağabey Ekrem'i çağır demiş. Ben hemen içeri girdim, selam verdim. "Ekrem, benim sol tarafımda göğsümde bir ağrı peyda oldu, Dr. Tahir Barçın efendiyi çağır" dedi.

Tahir Barçın Ağabey, malum, Emirdağ'ında iken Üstad'ın doktoruydu, hükümet tabibiydi. Emekli olunca İstanbul'a yerleşmişti. Muayenehanesi vardı, hasta olduğu zaman Tâhirî Ağabey ona gider veya çağırırdı. Fakat ben de biliyorum ki, Tahir Barçın Ağabey cumartesi günü karşı tarafa, Kadıköy'ün Feneryolu mevkiine taşındı. Bizde ne adresi, ne de telefonu var. "Ağabey o taşındı, telefonu da, adresi de yok" dedim.

HÜSNÜ'YÜ AL DA, GEL

Sonra bana o içtiği toz ilacı göstererek: "Bunu al Hüsnü'ye git, bir tane daha içebilir miyim diye sor, Hüsnü'yü al da gel" dedi. Hüsnü Güzel, Tâhirî ağabeyin torunudur, doktordur. Bir sene evvel göz asistanlığına başlamıştı Cerrahpaşa Hastanesinde. Bizim o zamanlarda taksiye falan binmek diye bir âdetimiz yoktu. Benim aklımda yayan gitmek vardı. Hüsnü Ağabey Lâleli'de oturuyordu.

HÜSNÜ AĞABEY HAZIRLANDI TAKSİYE BİNDİK

Ben o ilaç poşetini aldım, dairenin çıkış kapısının koluna uzandım, bir zil daha çaldı, tekrar odasına girdim. Tâhirî ağabey: "Hüseyin'i al beraber gidin" dedi. Hüseyin Çakırcı ağabey, bizim Tevruz apartmanında üstte, çatının altında kalıyordu. Onun bir Murat arabası vardı. Tahiri Ağabey arabayla

gidin demek istiyor yani. Hüseyin ağabeyi uyandırdım çıktık, o zamanlar araçları sokağa bırakamazdın, hep garajlara, otoparklara bırakılırdı anarşi yüzünden. O da yakınımızdaki açık bir otoparka bırakmış arabasını, fakat her taraf araba dolu, çıkartmak mümkün değil.

Hüseyin Ağabey tecrübeli olduğundan taksiye binmek aklına geldi. Bir taksiye bindik, Laleli'ye gittik. Apartmanın zilini çalıyoruz fakat kimse açmıyor. Hüsnü, asistan arkadaşlarıyla kalıyordu. Gecenin yarısı tabi... Neyse Hüseyin ağabeyin cebinde 4-5 tane anahtar varmış, onlardan birisi apartmanın kapısını açtı. Daire kapısının zilini çaldık, kapıya vurduk, arkadaşlarından birisi uyandı. Hüsnü Ağabey hemen hazırlandı, aşağıda bekleyen aynı taksiye bindik, Tevruz'a geldik.

TÂHIRÎ AĞABEY ABDEST ALMIŞ, CÜBBESİNİ GİYİYORDU

Biz Tâhirî ağabeyin torunu Dr. Hüsnü Güzel ile içeri girdiğimize; Tahiri ağabeyin abdest alma leğeni içerdedir malum, onda abdest alıyordu. Abdest almış, cübbesini de o mimar Mehmet Ali Ağabey giydirdiyordu. Çok ağır yapan bir hastalık olduğu halde Tâhirî ağabeyde hiç hastalık emaresi yoktu. Mehmet Ali odasına çekildi. Biz Hüsnü ağabeyle beraber o ilaçtan bir tane daha içirdik. Aslında hap değil de kâğıt bir poşet içinde beyaz bir toz. Onu saklıyorum ben, hala duruyor.

SARIĞINI BAŞINA KOYDU 03'DE İBADETE HAZIR VAZİYETE GELDİ

Dr. Hüsnü Güzel ağabey ara sıra: "Dede o ağrı yayılıyor mu?" diye soruyordu. Tâhirî ağabey, önce, yok yayılmıyor dedi. Sarığını da başına koydu, ibadete hazır vaziyete geldi. Çünkü saat 03'de kalkacak şekilde hazırlığı vardı zaten. Oturdu divandaki yatağına, arkasına bir yastık koyduk.

'HU...' DİYE BİR NEFES ÇIKTI HAFİFÇE BAŞI EĞİLDİ

Dr. Hüsnü Ağabey tekrar birkaç kere daha ağrının yayılıp yayılmadığını sordu. Bir 15-20 dakika kadar Tahiri ağabeyin karşısında şöyle oturduk biz. Biz yerde, o divandaki yatağında yüz yüze oturuyoruz. En son, "Şimdi ağrı dağılıyor" dedi. Tabi ben dağılsa ne olur, dağılmasa ne olur bilmiyorum.

Hüsnü Ağabey hemen kalktı, Tâhirî ağabeyin yanına oturdu, sol eliyle sırtından tuttu, sağ eliyle sol göğsüne elini koydu. Demek ki kalp masajı yapacaktı. Elini koyar koymaz Tahiri ağabeyden 'Hu!' diye bir nefes çıktı, hafifçe başı eğildi. Hüsnü Ağabey yanağına, "Hacı dede! Hacı dede!" diye iki defa vurdu. Bana da: "Hemen koş, bir taksi çağır hastaneye kaldıralım" dedi.

Hemen koşarak çıktım. Ben gittikten sonra Hüsnü Ağabey, yan taraftaki odada duran Mehmet Ali ağabeyi, yukarıdan Hüseyin ağabeyi çağırmış, kalp masajı yapmışlar.

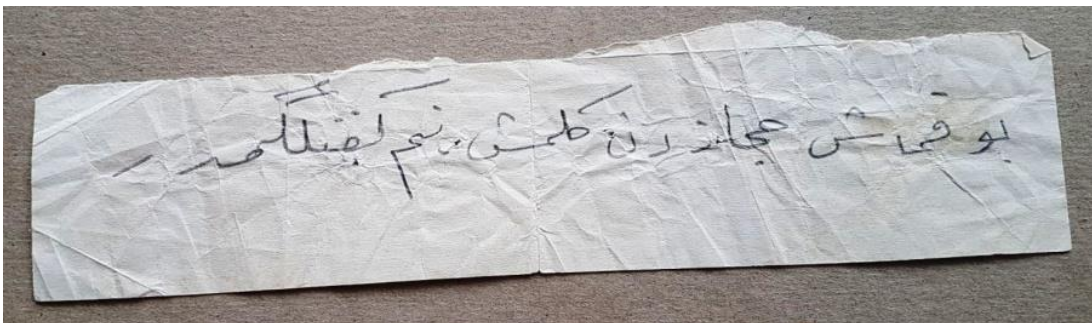
GECE YARISI SİVİL OTOMOBİL BİLE GÖREMEDİM

Ben koşarak yine aynı taksi durağına gittim. Baktım hiç taksi yok. O zamanlarda anarşi yüzünden millet dışarı çıkamıyordu. Kurtarılmış mahalleler vardı. Sivil otomobil bile görmedim dışarıda. Ben araba bulamayınca tekrar döndüm geriye.

Bizim Tevruz apartmanında 4 numaralı dairede Sadık Bahtiyar diye başka bir mimar ağabey vardı. Aklıma geldi, onun kapısını çaldım. Tabi gecenin saat 03'ü, pijamayla kapıyı açtı; "Sadık ağabey, Tâhirî Ağabey çok hasta hemen hastaneye kaldırmamız lazım" dedim ve süratle yukarıya çıkmaya başladım. Sadık ağabey hızla giyinmiş, benimle beraber kapıya yetişti, beraber girdik içeriye.

Biz içeri girince Dr. Hüsnü Ağabey: "Ben daha sen giderken anlamıştım, ama her ihtimale karşı taksi çağırardım dedim sana. İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciun..." dedi.

Cenab-ı Hakkın büyük bir lutfu oldu, ben yalnız olsaydım orada kime ne diyecektim, ne yapacaktım yalnız başıma... Hüsnü ağabeyin hem torunu, hem doktor olması büyük bir inayet oldu benim için...

Tâhirî Mutlu Ağabey, odasında bulundurduğu bir çantanın içinde kefenlik kumaşını tutuyordu. Bir kâğıt parçasına: “Bu kumaş hicazdan gelmiş benim kefenliğimdir” diye yazarak kefenin üzerine toplu iğne ile tutturmuştu. Tâhirî ağabey 1968’lerde hacca gittiğinde bu kefenliği Zemzem ile yıkayıp öyle getirmiş. (Bilgileri Ekrem Kılıç vermiştir. Ö. Özcan)

NOT: Tâhirî ağabeyin torunu Prof. Dr. Hüsnü Güzel ağabeye de dedesinin vefat ettiği o gece neler yaşadığını sordum. Neredeyse kelimesi kelimesine Ekrem Kılıç’ın anlattıklarını teyid etti. Ömer Özcan.

Ömer Özcan’ın anlık notlarından Tâhirî Mutlu ağabeyin vefatından sonra yaşananlar:

Tâhirî Mutlu ağabeyin vefat ettiği 1977 senesinde Zonguldak’ta öğretmenlik yapıyordum. 3 Nisan 1977 tarihinde Tâhirî ağabeyin vefat ettiği haberi geldi. Günlerden Pazar... Bir grup kardeşle beraber hemen İstanbul’a hareket ettik... Her zaman olduğu gibi fotoğraf makinem ve not defterim yanımda...

GECE YARISI BEYAZ KEFENE SARILI TÂHİRÎ AĞABEYİ GÖRÜNCE ACZ İÇİNDE TİT-REDİK...

Biz aynı günün (Pazar) gecesi saat 23.30’da İstanbul’a vasil olduk. Tahminimizin aksine henüz pek kimse gelememişti Tevruz apartmanına. Ankara’dan Said Özdemir, İzmir’den Mustafa Birlik ağabeyler ile çok az sayıda cemaat vardı.

Gece yarısı terasta beyaz kefenlere sarılı Tâhirî ağabeyi görünce acz içinde titredik... Senelerce ölümün sırrını ve mahiyetini açıklayan risaleleri yazıp neşreden bu büyük ağabeyimiz, şimdi aynı hakikati hakkel yakîn olarak ders veriyordu...

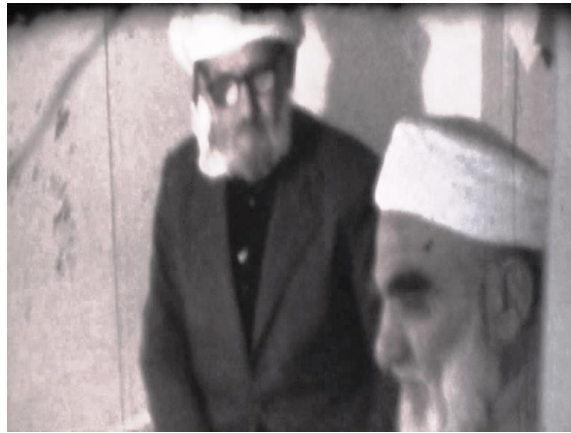
Mübarek ağabeyimizin kibleye göre cesedi ters konmuştu. Said Özdemir ağabeye hatırlattım, kibleye doğru çevirdik. O gece Tevruz apartmanı çok tenha idi, sabaha kadar cüz dağıtılıp okundu...

MUSTAFA GÜL AĞABEY, TÂHİRÎ AĞABEYİN YÜZÜNÜ GÖRÜNCE AĞLAMAYA BAŞLADI

Sabahleyin (Pazartesi) Bayram Yüksel, Hüsnü Bayram, Abdullah Yeğin ağabeyler ve Anadolu’dan bir miktar daha cemaat geldi Tevruz apartmanındaki dersane-i nuriyeye. Hatim indirilmeye devam edildi.

Öğleden önce saat 11’e doğru Isparta Sav kahramanlarından Mustafa Gül Ağabey geldi. Hıçkırma hıçkırma ağlıyordu... Gül ağabey, Tâhirî ağabeyin yüzünü görmek istedi. Said Özdemir Ağabey: “Cemaatin önünü alamayız ağabey!” dediyse de beraberce açtık Tâhirî ağabeyin kefenini. Gül Ağabey, Tâhirî ağabeyin yüzünü görünce: “Vay mübarek, vay mübarek!” diye ağlamaya devam etti.

Allah’a şükrettim, o mübarek mütebessim yüzü son defa yakından görebilmiştim. Said Özdemir ağabey sesli olarak bir dua okudu, herkes ağlayarak “Âmin!” diye duaya iştirak etti.

İki ezeli dost Tâhirî Mutlu ve Mustafa Gül ağabeyler. Kocamustafapaşa, Tevruz Apt. 1975

FATİH CAMİİ’NE DOĞRU GİDERKEN...

Öğle namazına 1,5 saat kadar kala mübarek naşı tabuta koyup, üzerine bir bayrak sererek, Tevruz Apartmanı'nın yedinci katından aşağıya indirdik. Aşağıda tabutun üzerine ayet yazılı yeşil bir örtü iğnelerdik. Sonra tabutu Bayram Yüksel ağabeyin hizmette kullandığı kahverengi renkli Ford steysin arabasının arkasına koyduk. Arabanın şoförü Bayram ağabeyin yıllarca şoförlüğünü yapan Hacı Mehmed ağabeydi. Hacı Mehmed ağabeyler, önceden steysin aracın arka koltuğunu yatırmışlar, tabutun sığacağı şekilde düzenleme yapmışlar. (Hacı Mehmed ağabey bu bilgileri teyid etti. Ö. Özcan)

Fatih Camii'ne doğru giderken, önde şoförün yanında Bayram Yüksel Ağabey ile Tâhirî ağabeyin torunu Dr. Hüsnü Güzel vardı. Arkada tabutun iki yanında ise, Bayram ağabeyin sonradan bacanağı olacak olan Ömer Rıza Akgün ile beraber bulundum elhamdulillah, nasip olmuştu... (Ömer Rıza ağabey de o anları bize tekrar anlattı. Ö. Özcan)

FATİH CAMİİ'NE VARDIĞIMIZDA GÖZLERİME İNANAMADIM

Fatih Camii'ne vardığımızda gözlerime inanamadım! Muazzam bir kalabalık vardı camide. Anadolu'dan akın akın nurcu gelmişti, hâlâ da geliyordu. Koca cami ağzına kadar dolmuş, cemaat dışarı taşmıştı. Yıllarca birbirini göremeyenler bu vesileyle sarmaş dolaş oluyorlardı...

Cenaze namazını Osman Demirci hoca kıldırdı. Kısa bir konuşmadan sonra binlerce parmağın uçları üstünde Eyüp Sultan'a doğru hareket edildi. Tabut bir ara cenaze arabasına kondu.

Çok izdiham vardı, namazdan evvelki, hele Tevruz apartmanındaki sükûnet, rahatlık kaybolmuştu tabuta yanaşamadım bile. Biz de hızla gidip Eyüp Kabristanı'na önceden vardık. Kabir yeri Zübeyir ağabeye çok yakın...

DEFİN İŞİ BİTTİKTEN SONRA HERKES YERE ÇÖMELDİ, SUNGUR AĞABEY...

Defin sırasında hafızlar Kur'an okudular, sonra Osman Demirci hoca konuştu. Defin işi bittikten sonra herkes yere çömeldi, Mustafa Sungur Ağabey megafonu alarak Tâhirî ağabeyle alâkalı iki hatıra anlattı. Şöyle:

“Bir gün Üstad'ımızın yanındayız. Ders okunuyor:

“Hem insan olan bir insan diyebilir ki: ‘Benim Hâhkım bu dünyayı bana hane yapmış, güneş benim bir lâmbamdır, yıldızlar benim elektriklerimdir, yeryüzü çiçekli-miçekli halılarla serilmiş benim bir beşiğimdir’ der, Allah'a şükreder.”

“Bu ders okunurken Üstad, Tâhirî ağabeye dönerek: ‘Tâhirî! Sen, böyleyim diyebilirsin’ demişti.”

Sungur ağabeyin anlattığı Tâhirî ağabeyle alakalı ikinci hatıra:

“Afyon hapsinin (1948) verdiği sıkıntılardan dolayı bazı kırgınlıklar, ihtilâflar belirmişti. Çok müteessir olan Üstad'ımız, Allah'a müteveccihen: ‘Ya Rab! Yok mu benim hiç ihtilâflara girmeyen talebem?’ diye yalvarmış. Üstad bize: ‘İşte o zaman bana Tâhirî gösterildi’ demişti.”

Tâhirî Mutlu ağabeyin cenaze namazını Fatih Camii'nde Osman Demirci hocaefendi kıldırması. Bize de imamın arka solunda bulunmak nasip olmuştu.

Eyüp kabristanında Tâhirî Mutlu'nun defn işleri yapılıyor. 04 Nisan 1977